

הפיתוח האקדמי

פיתוח קורסים אקדמיים ללמידה מרחוק – ליבת העשייה האקדמית באוניברסיטה הפתוחה – מנוהל במסגרת דיקנט הפיתוח וטכנולוגיות למידה בראשות פרופ' יואב יאיר. תהליך הפיתוח מורכב ורב-שלבי, ומעורבים בו אנשי האוניברסיטה הפתוחה – חברי סגל אקדמי, עורכים ואסיסטנטים בעלי ידע וניסיון בהכנת חומרים ללמידה עצמית, וכן חוקרים ממוסדות אקדמיים אחרים שהם מומחים בנושא הקורס.

ספרי הלימוד הקלאסיים של האו"פ הם תשתית לקורסים הנלמדים במרבית המוסדות להשכלה גבוהה בארץ. הם נכתבים במיוחד עבור הסטודנטים של האו"פ ומשלבים עזרים דידקטיים רבים בתוך תוכני הלימוד, כגון: שאלות, סיכומים, הערות והפניות. מלבד דגם ייחודי זה נפרסה בשנים האחרונות באוניברסיטה הפתוחה מניפה רחבה של דגמי קורסים שונים, שכל אחד מהם ייחודי באופן שבו מוצגים התכנים האקדמיים וניתן הליווי הפדגוגי ללמידה. מרבית הקורסים מבוססים על ספרים ועל חומרי למידה מודפסים. עם זאת, משנה לשנה גדל היקף חומרי הלימוד המוצעים בפורמט דיגיטלי: קורסים במתכונת של הרצאות מוקלטות, מקראות וספרים אלקטרוניים. בהפקת הספרים וחומרי הלימוד שותפים אנשי בית הוצאה לאור, ובהפקת החומרים האלקטרוניים לסוגיהם שותפים גם מומחים לטכנולוגיות למידה.

קורסים שפיתוחם אושר השנה

המחלקה לספרות, ללשון ולאמנויות

מבוא לאמנות בארצות האסלאם
מוסיקה פופולרית בישראל
מבוא לתאוריות קולנועיות
תאוריות קולנועיות מתקדמות
שפה וקוגניציה

המחלקה להיסטוריה, פילוסופיה ומדעי היהדות

יהודים בעידן של תמורות (שכתוב)
יהודים בעולם של מדינות-לאום
שורשי הפשיזם האירופי: גישות משתנות
ידיעה ומציאות: מבוא לאפיסטמולוגיה ומטפיסיקה
יהודי פרובנס
אדם חברה ומקום בתרבויות היהודים (תואר שני)

המחלקה לחינוך ולפסיכולוגיה

התפתחות שפה תקינה ולקויה:

מהינקות עד הבגרות

בין תחושות ורגשות לעיבוד מידע (תואר שני)

למידה וחינוך בחברת המידע (תואר שני)

המחלקה לסוציולוגיה, למדע המדינה ולתקשורת

מלחמה ואסטרטגיה (שכתוב)

יישוב סכסוכים ביחסים בין-לאומיים (שכתוב)

יסודות המינהל הציבורי (שכתוב)

ממשל ופוליטיקה במדינת ישראל (שכתוב)

רגולציה: מתאוריה למעשה

המשפט המינהלי של מדינת ישראל

ניתוח מדיניות (תואר שני)

המחלקה למדעי הטבע והחיים

צומח ארץ-ישראל (שכתוב)

פיזיולוגיה של הצמח (שכתוב)

שעונים ביולוגיים (שכתוב)

פיסיקה של מצב מוצק

תרמודינמיקה

תרמודינמיקה לפיסיקאים

עולם הצמחים

המחלקה למתמטיקה ומדעי המחשב

יישומי מחשב מתקדמים

קורסים המבוססים על

הרצאות מוקלטות

קורסים במתכונת של הרצאות מוקלטות המחליפות ספר קורס מציעים לסגל האקדמי של האוניברסיטה דרך חלופית ומהירה יחסית לפיתוח קורס (כ-4-6 חודשי צילום ועריכה) ומאפשרים גישה נוחה לעדכון חומר הקורס ולהרחבתו לפי הצורך. במהלך השנה החולפת נעשתה עבודת פיתוח והפקה ב-11 קורסים המבוססים על הרצאות מוקלטות, וחמישה מהם כבר בשלבי סיום: "מבוא לאמנות בארצות האסלאם", "מלחמה ואסטרטגיה", "ארגונומיה", "תולדות המתמטיקה" ו"גנטיקה של האדם: היבטים רפואיים ואתיים".

תרגומי ספרים

נחתמו חוזי תרגום לעברית בקורס "האימפריה העות'מנית" עם Cambridge University Press, בקורסים "ביולוגיה כללית א" + "ביולוגיה כללית ב" עם Cengage Learning ובקורס "מכניקה" עם McGraw-Hill Companies.

תרגום ספרי האו"פ לערבית

במסגרת פרויקט תרגום של ספרי האו"פ לערבית יצאו לאור השנה בהוצאה סופית ספר הקורס "פסיכולוגיה בחינוך" והמקראה, שלושה כרכים בקורס "מבוא לחשיבה חברתית", הכרך הראשון בקורס "המזרח התיכון בין מלחמות העולם". בהוצאה זמנית יצאו לאור שלושה כרכים נוספים של הקורס "המזרח התיכון בין מלחמות העולם" ושני כרכים בקורס "מבוא לחשיבה חברתית".

מערכת מניפ"ה

השנה הושלם פיתוחה של מערכת מניפ"ה (מערכת ניהול הפיתוח האקדמי) בעלת יכולות ניהול ומעקב מתקדמות אחר כל תהליך הפיתוח של קורסים באו"פ. המערכת משמשת את הגורמים התפעוליים וכן את הגורמים הניהוליים. מתוכננת הרחבת המערכת גם לבעלי תפקידים במחלקות האקדמיות ובמחלקת ההוצאה לאור.

לימודי אנגלית כשפה זרה

השנה הסתיימה כתיבת קורס "אנגלית: הבנת הנקרא לצרכים אקדמיים" ברמה E ונמשכה העבודה על הלומדה ללימוד אוצר מילים אקדמי כללי באנגלית.

הפקת כותרים חדשים

סוג	כותרים	עמודים
ספרי לימוד בהפקה סופית	54	18,453
ספרי לימוד בהפקה זמנית	65	13,886
מקראות ומדריכי למידה בהפקה סופית	95	24,089
מקראות ומדריכי למידה בהפקה זמנית	31	4,935